

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr.3

15. mars 1986

22. Årg.

Uforstandige og formørkede hjerter

Enda de kjente Gud, dog ikke æret eller takket ham som Gud, men ble dårlige i sine tanker og deres uforstandige hjerte ble formørket.

Rom. 1, 21.

Her lærer vi hvor alvorlig Guds krav er at mennesket skal prise og forherlige ham. Kjenner vi ham bare som en vis allmektig skaper, så vil han at vi skal dyrke ham som det. Allerede da skylder vi ham hele vårt hjertes kjærlighet, ærbødig-
het og lydighet.

De «takket» ham heller ikke, sier apostelen. Vi må aldri glemme at Gud er opphavet til alt det vi er og har. «For i ham er det vi lever og rører oss og er til.» Derfor er det også noe av det viktigste i vår gudsdyrkelse, at vi alltid «takker ham», erkjenner vår avhengighet av ham og gir ham æren i alle ting.

Når endog hedningene, som mangler evangeliets lys, er uten unnskyldning, fordi de ikke takker Gud, hvordan vil det da gå oss, som han har talt til først ved profetene og siden ved Sønnen, hvis vi ikke ærer og takker vår Gud!

Men vi må se litt nøyere på hva det virkelig er å ære Gud. Det skjer

ikke bare ved ord, geberder og fine gjerninger. Men de som erkjenner at Gud er Ånd, de skal også tilbe ham i Ånd og sannhet.

Vi skal dyrke Gud i samme grad som han har åpenbart seg for oss: elske ham i samme grad som vi vet at han fortjener vår kjærlighet. Vi skal tro på ham i samme grad som vi vet han er trofast og sanndru. Vi skal lyde ham i alle ting, hvor vi vet at han har makt og rett til å befale over oss. Dette er å ære ham *som Gud*.

Hvis vi altså for alvor vil være ham slik, da må vi føle at vi er ingen ting over for ham på grunn av alle våre feil og synder. Vi må bekjenne at han dømmer fullkommen rett, hvis han kaster oss i helvete.

Da ærer vi ham som Gud – da får Gud den ære tilbake som syndefallet tok fra ham. Da sa slangen: Dere skal visselig ikke dø! Men når vi nå selv overgir oss til døden, da ærer vi ham som Gud.

Men han har også åpenbart oss sitt råd til frelse. Han har åpenbart oss sin Sønn – og at han vil frelse alle dem som tror på Sønnen. Da må vi også her se ham som en sand-dru Gud og ikke kaste hans råd fra oss. Vi må bøye oss for hans ord og tro på hans barmhjertighet.

Dette er å ære ham som Gud.

Er vi videre klar over at det er hans alvorlige vilje at fordi Kristus er død for alle, så skal «de som lever, ikke lenger leve for seg selv, men for ham som er død og oppstått for dem». Da skal vi si farvel til alt det som ikke behager ham og gjøre bare det som tekkes ham. Og alt dette må vi gjøre med glede, takknemlige og villige hjerter, og makter vi det ikke slik som vi skulle, må vi alltid tro på den evige tilgivelse, som han kjøpte så dyrt og som han har lovet oss så sikkert.

Alt dette hører med til å ære han som Gud.

Men gjør vi ikke dette, men blir «dårlige i våre tanker» og begynner fort vekk å leve mot vår erkjen-nelse av Gud, da følger den rettfer-dige straff. Da tar Gud sitt lys fra oss og lar våre uforstandige hjerter bli formørket. Han lar oss falle i alle slags laster, slik som apostelen her sier om hedningene.

Dette er det denne teksten så al-vorlig lærer oss. Og det er dette vi, som har fått evangeliet, først og fremst må tenke på. Gud har gitt oss en stor nåde. Han har ikke bare stilt hele skapningen fram for våre øyne, full av vitnesbyrd om hans

usynlige vesen, hans evige kraft og hans guddommelighet. Men han har også sendt oss sin egen elskede Sønn. Og han er blitt vår bror og trofaste stedfortreder, som har oppfylt loven for oss og utgydt sitt blod for oss og løst oss fra syndens og lovens forbannelse. Og han sen-der oss daglig sin Hellige Ånd, som virker alt det som hører til liv og guds frykt, og som kaller, vekker, opplyser og trøster oss, alt etter som vi trenger det.

Når Gud har gitt oss alt dette, og verden likevel går sin egen veg, er trygg i sin uguadelighet og ikke frykter Gud, ikke priser og takker ham for all hans nåde, men lever fort vekk i sine synder, sin for-fengelighet og sin avgudsdyrkelse, hvem kan da undre seg over at vår Gud i sin hellige rettferdighet lar verden fare? Kan en da undre seg over at han forblinder og forstok-ker den på en slik måte, at den knapt et øyeblikk frykter for helve-te.

Men dette gjelder meget mer oss, som endog har fått Guds liv og lys. Vi har smakt Guds godhet og har begynt å leve i Ånden. Hvis vi så på ny faller fra, blir dårlige i våre tan-ker og begynner å leve i synden igjen, hvor forferdelig må ikke Guds dom bli da! Om vi var aldri så svake og syndige, ga ham æren, bekjente vår synd og usselhet for ham, dømte oss selv og søkte hans nåde, så ble jo alt sammen tilgitt.

Men hvis vi forakter ham, mis-bruker og trosser det lys han har

gitt oss, da holder vi sannheten nede i urettferdighet. Og hvem kan da undre seg over at Gud nå hand-

ler med oss, slik som denne teksten lærer!

C.O. Rosenius

Om Jesu Navn

Av Johan Gerhard

Kjæreste Herre Jesus! Vær også en Jesus for meg! Forbarm deg over meg for ditt navns skyld! Mitt levnet fordømmer meg, men Jesu navn vil frelse meg. Gjør med meg, for ditt frelser-navns skyld, hva ditt navn tilsier. For da du er den virkelige og store Frelser, så vil du sikret også ta imot virkelige og store syndere.

Kjæreste Jesus! Forbarm deg over meg! Gjør det her i forbarmelsens tid, for at du i dommens tid ikke skal fordømme meg. Ditt hjer-

te vil ikke bli snevrere om du opptar meg i din barmhjertighets skjød. Du vil ikke bli mindre rik om du tildeles meg av dine godhets smuler. For meg er du født, for meg er du omskåret, for meg heter du også Jesus.

Hvor søtt og godt er ikke dette navn! For Jesus betyr: «Frelser og saligjører», og hva ondt kan ramme dem som ved troen er blitt delaktig av din dyre forløsning? Hva har vi mere å be om og forvente enn våre sjelers salighet? Så ta meg da, Herre Jesus, i dine barns tall, for at jeg kan love og prise ditt saliggjørende og hellige navn sammen med dem. Har jeg enn tapt min uskyldighet, så har jeg dermed ikke kunnet bortta din barmhjertighet. Du kan, milde forbarmer, gjøre meg salig selv om jeg arme, elendige, syndefulle menneske har bragt meg selv i fordervelse og gjort meg skyldig til den evige fordømmelse. O Herre! Akt ikke så meget på mine synder at du forglemmer din barmhjertighet! Vei ikke mine misgjerninger således at de synes tyngre enn din fortjene-ste. Se dog ikke således på min ondskap at du derved glemmer din godhet. Tenk ikke på din vrede

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., namn og adr.

Bladet blir halde oppe av frivillige gaver.

Eksp: O. Dyroy, 5620 Torvikbygd.
Telefon 05/558363

Alt som har med bladet sin eksp.
blir sendt dit, som tinging, oppseiling
og adresseforandring.

Gaver til bladet kan sendast kass. S.Bøhn
postgiro 5 68 21 33

Red. Amund Lid, 5600 Norheimsund.
Tlf. 05/551080

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærbø Tlf. 04-433685
Kass. Sverre Bøhn, 5601 Norheimsund.
Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3530.21.00932

ØYSTESE TRYKKERI A/S

imot den skyldige, men tenk på din barmhjertighet mot den elendige. Du som har gitt meg en sjel så jeg kan lenges etter deg, skulle du unndra deg denne min lengsel? Skulle du som har vist meg min uverdigheit og velfortjente fordømmelse, dølge din fortjeneste og forjettelsen om det evige liv for meg?

For den himmelske domstol skal min sak føres, men det trøster meg at det i det himmelske dommerhus også nevnes Frelser, for fra himmelen er ditt navn ved englene bragt ned til oss.

Barmhjertige Jesus! For hvem skal du vel være en Jesus, dersom du ikke vil være det for elendige syndere som søker nåde og salighet? De som stoler på sin egen rettferdighet og hellighet, søker frelse og salighet hos seg selv. Men jeg finner intet hos meg selv som fortjener det evige liv, og derfor flyr jeg til deg, Frelser. Gjør den fordømte salig, forbarm deg over synderen, og rettferdiggjør den urettferdige og frikjenn den anklagede!

Du Herre Jesus er jo sannheten, og ditt navn er hellig og sant. Måtte ditt navn også på meg være sant. Vær også for meg en Jesus, en Frelser. Vær min Jesus i livet, i døden, i den ytterste dom og i det evige liv. Ja, du vil visselig være det, kjæreste Jesus, for du er uforanderlig i din barmhjertighet og i ditt vesen. Ditt navn, Herre Jesus, vil ikke være forandret for en så arm og elendig synders skyld som jeg er. Du vil visselig være en Frel-

ser også for meg, for den som kommer til deg, vil du ingenlunde støte ut (Joh. 6,37). Du har jo gitt meg vilje til å komme til deg, så vil du heller ikke vegre deg ved å få imot meg når jeg kommer, for dine ord er sannhet og liv (Joh. 6,63).

Om enn arevesynden, som er forplantet i meg, fordømmer meg, så er du meg dog en Jesus. Selv om det fordømmer meg at mitt liv er dannet i synd og under forbannelse, så er du dog min saliggjører. Skulle det enn fordømme meg at jeg er født i synd og fordervelse, så er du dog min salighet. Du er min Jesus selv om mine ungdomssynder fordømmer meg. Du er og forblir min Jesus selv om mitt hele liv, som jeg har tilbragt i synd og besmittet med synd, fordømmer meg. Fordømmer også døden meg som jeg må lide for mine mangfoldige synder og overtredelser, så er du likevel en Frelser for meg. Ja, når selv den strenge kjennelse i den ytterste dom fordømmer meg, så er du dog min Jesus.

I meg er synd, forkastelse, fordømmelse, og iditt navn er rettferdighet, utkårelse og salighet. Nu er jeg jo døpt i ditt navn, på ditt navn tror jeg, i ditt navn vil jeg dø, i ditt navn vil jeg stå opp fra de døde, i ditt navn vil jeg trede frem for dommen. Alt er oss jo i dette navn beredt, og som en skatt innesluttet deri. Og av alt dette gode går jeg kun glipp av så meget som jeg berører meg selv ved vanstro og fornekelse.

Kjære Herre Jesus, for ditt navns skyld ber jeg deg: La det være fjernt fra meg at jeg ved min syndeskyl og van tro skulle bli fordømt. Du gjør det jo gjerne at jeg bevares ved din dyrebare fortjene ste og ditt saliggjørende navn.

*O du kjære Jesu navn!
Min forløsnings morgenrøde
paradisets førstegrøde,
bange sjelens hvilestavn,
Troens sterke seiersfane,
håpets rette ankergrunn,
lys oppå min trange bane,
ja, uti min siste stund!*

(Fra Hellige Betraktninger)

Jesu Bønn på korset

Røveren på den høyre side - Luk. 23, 32-43

Av M. Luther

Evangelisten Lukas beretter her om to meget trøsterike stykker, det første om Herrens bønn på korset og det andre om den fromme røvers eksempel. Selv om de andre evangelistene ikke taler om dette, vil vi likevel særskilt betrakte dem for å kunne ha Kristi lidelseshistorie helt fullstendig, og fordi de er trøstrike. De kan jo ikke til fulle bli tenkt over eller forklart av oss. Dessuten er det nødvendig at vi ikke bare ser på de gjerninger Herren har gjort og på Hans lidelse, men også legge merke til de ordene som Han prediker. Ved dem forklarer Han nemlig sin gjerning og lidelse, ja hvorfor Han lider og hva Han gjør.

Vi må imidlertid framfor alle ting skjelne mellom vår Herre Kristi lidelse og alle andre menneskers lidelse. Det må vi gjøre ikke bare for personens skyld da Jesus Kristus er en evig Gud, ved hvem himmelen

og jorden er skapt og alle ting gjort – men også tenke over årsaken til Hans lidelse og frukten og nytten av den. Denne frukt kan hverken noe menneske, noen engel eller annen skapning skaffe oss. For, som dere før har hørt, lider Han ikke for sin egen person, men for at vi ved det skal bli forløst fra synden og døden. Dette hører vi også her av Hans ord. Disse bør enhver kristen legge merke til og bevare i sitt hjerte som sin største skatt og trøst.

De ordene som Han nemlig sier på korset: *Fader, forlat dem for de vet ikke hva de gjør*, vitner tydelig at Han da var i sitt rette prestelige embete og fullførte den gjerning som Han var kommet til jorden for. Han fullførte den ikke bare med sin lidelse, idet Han ofret seg selv, men også ved sin bønn, for både bønn og offer er prestelige gjerninger. Han kom nemlig til jorden

for å hellige seg selv for oss (Joh. 17,19), som Han selv sier, ja for at også vi kunne bli hellighet i sannhet. Likeens sier Han at *Han setter sitt liv til for fårene* (Joh. 10, 11-15).

Du kan finne mange flere slike skriftsteder. De viser alle at Kristi lidelse skal betraktes som en lidelse for oss, og ikke for Ham selv. Dette offer og denne gjerning forretter Ham med slikt alvor at Han til og med ber at Faderen vil forlate dem som korsfester Ham, og ikke straffe dem, men tilgi dem deres synder. Det gjør Han for at enhver skal kunne se i hvilken hensikt Han er bragt på korset, og trøste seg ved det.

Det du først skal lære av denne bønn, er at vår kjære Herre Jesus er en prest som på korset har forrettet sitt prestelige embete. For det hører egentlig til preste-embetet å be for synden. Spør du nå etter Hans prestelige smykke og klær, så kan du se dem her på korset. Her henger han blottet og naken, full av sår, ja uten en eneste tråd på sitt legeme. Likevel forretter Han sitt predike-embete så godt at Han til og med ber for sine fiender.

Du må ikke forARGE deg over at dette ikke ser prestelig ut, for det forholder seg helt annerledes med denne prest enn med Mose prester. Du ser også at overskriften over hodet Hans gir Ham tittel av jødenes konge. Det hadde Han også selv offentlig og tydelig erklært seg å være overfor Pilatus. Denne tite-

len stemmer heller ikke med utseendet Hans. For i stedet for å være kledd i purpur, er Hans lege-eme blodig og fullt av sår. I stedet for en gullkrone bærer Han en tornekrone på sitt hode. En slik konge og prest finner du her på korset. Verden skammer seg over Ham og forakter Ham, og holder Ham hverken for prest eller konge, likesom Esaias sier: *Vi så Ham, men det var ingen skikkelse så vi kunne ha lyst til Ham.* Han var foraktet og forlatt av alle mennesker, en mann full av piner, og som *hadde forsøkt sykdom; Han var så foraktet at man skjulte ansiktet for Ham, og vi aktet Ham for intet.*

La imidlertid verden med sine kjødelige øyne betrakte dette som den vil. For oss skal de likevel være det vakreste, herligste og behageligste smykke, dette at denne prest ofrer sitt eget legeme og blod på korset, som jo er et vanhelligt og forbannet sted. Oksene, kvigene og kalvene som man ofret i templet, ofret man på et innvidd alter. Kristus derimot ofret seg selv på et uinnvidd alter, som alle hadde avsky for, likesom vi ennå for retters-tedene. Hos Moses står det jo: *Forbannet er hver den som henger på et tre.*

Det ser forkastelig og vanhellig ut for verden at denne prest ikke blir aktet verdig til å oppnå det samme sted til sitt offer som kviger og kalver. Alt dette skjer imidlertid for vår skyld og til vårt beste. Vi skal jo lære at Han har bragt et helt

tilstrekkelig offer for våre synder. Om dette er det talt i foregående prediken (Luth. pred. Ep. tekste-ne). Uten ved denne prest, Guds evige Sønn, kan det ikke bli sonet eller gjort fyldest for våre synder. For vår skyld må også denne prest ha et vanhellig alter og ingen kostbare prydelser. Dette opphever imidlertid ikke Hans embete. Han ofrer ikke bare sitt legeme og liv, men ber til og med for de arme, uvitende syndere.

Vi skal derfor hjertelig trøste oss ved denne prest og Hans embete. For som Han lider, ber Han også. Han ber ikke bare for dem som engang var tilstede, la hånd på Ham og naglet Ham til korset, men også for oss. Hine har bare vært våre synders tjenere. Hadde mine og dine synder ikke naglet Kristus til korst, så hadde de vel måttet la Ham være i fred.

Kristus ville imidlertid, som den rette prest og Guds lam, betale for hele verdens synder. Jødene og hedningene fikk derfor makt over Ham. Ved at Han ber for dem som korsfestet Ham, så ber Han også for alle oss mennesker, som på grunn av våre synder er årsak til Hans kors og lidelse. Vi skal derfor ikke anse det kors som Kristus led på, for annet enn et alter. På det ofret Kristus sitt liv. Ved bønnen forrettet Han sitt prestelige embe-te, for at vi kunne bli forløst fra synden og den evige død. Den som tar bort synden, Han tar nemlig også bort døden. Døden og helvede

har jo ingen makt der hvor synden er borte. Dette har altså Kristus, vår eneste og evige yppersteprest, utrettet på korset. Han har uten våre gjerninger, alene ved sin egen lidelse, forsont Gud med oss, idet Han ble en forbannelse for oss, og for våre synders skyld døde på kor-set og endelig ba for synderne.

La oss derfor lukke opp våre hjerter og betrakte vår ypperste-prest Kristus i Hans sanne prestelige smykke og prestelige gjerning. Du ser intet smykke utenpå Ham. Du ser derimot hvor foraktet, elen-dig og jammerlig Han henger der. Men se Ham inn i hjertet! Der skal du finne et smykke og en skatt som du ikke til fulle kan takk Ham for.

For det første er Han smykket med en så stor og hjertelig lydighet mot sin Fader. Den består i at Han lar seg spytte på, hudstryke og pine til Hans ære. Hva for et herlig smykke dette var, kan vi ikke se i dette liv. Det vi kan se, er at alle perler, fløyel og gyldne stykker ikke kan sammnlignes med det.

Hans annet smykke var den store kjærighet Han hadde til oss. Han aktet jo sitt liv så lite at Han frivillig overga seg i lidelsen. Vår nød gikk Ham så inderlig til hjertet at Han til og med heller ba for oss enn for seg selv. Hvem kan vel for-stå og fatte en kjærighet som denne? Hans hjerte var jo så fullt av brennende kjærighet til oss at Han i sin største lidelse, smerter og be-drøvelse gjorde som om Han hver-ken så eller følte noe. Han tenker

alene på og sørger alene for din og min elendighet, nød og hjertesorg.

Nå må vi jo bekjenne at det var en meget stor og brennende kjærlighet det at Han til og med glemte sin egen fare, skade og lidelse. En far og mor løper gjerne gjennom ilden for å redde sitt barn når det er i fare. Deres kjærlighet er jo så stor at de ikke tenker på den fare de utsetter seg for. Det er bare barnets frelse om å gjøre. På samme måte brenner også vår kjære Herre Kristi hjerte mot oss og det i den grad at Han trenger gjennom lidelsen, som gjennom en ild, og griper etter oss med all kjærlighet og barmhjertighet.

Dette er nå det rette smykke som vår høye og evige yppersteprest er prydet med. Utenpå Ham ser du ikke dette smykket, men i Hans indre ser du det, og Hans ord bevirer at et slikt smykke var i Hans hjerte.

Således skal man fornemmelig i alle deler av lidelseshistorien se på hovedartikkelen, holde fast ved den og ikke la den bli tatt fra oss. Hovedartikkelen er at Kristus har ofret seg for oss, og at intet har ligget Ham så på hjertet som å rede oss. Han griper og løper etter oss gjennom hele sin lidelse, som gjennom en ild. Denne artikkel behøver vi ikke bare til trøst, men også for å styrke oss mot den gift som djevelen inngyder menneskene, idet han får dem til ved egenrettferdighet, gjerninger og fortjenester å strebe etter saligheten.

Men dersom vi ved egne gjerninger kunne nå saligheten, hvorfor skulle da Guds Sønn ha lidd? Nå ofrer Han imidlertid sitt eget legeme i all lydighet og tålmodighet. Dessuten ber Han sin Fader at Han vil være nådig og tilgi. Dette er jo bevis nok på at vi med våre gjerninger ikke kan utrette noe. Det er ikke så lett gjort å få syndenes forlatelse som papistene drømmer om. Det er snart gjort å ta en kappe på, faste, våke, synge osv. Det er jo gode gjerninger i seg selv; men det hører noe annet og større til for å oppnå syndsforlatelse enn dine egne gjerninger. Jeg må nok vente lenge før Gud vil bønnhøre meg for min fastes, nattevåks og bønns skyld. Det heter imidlertid: *Han er såret for våre overtredelser og knust for våre misjerninger* (Es. 53,5). Den som derfor vil bruke sine egen fortjeneste mot synden, han spotter Kristi død, offer og bønn. For denne synd skal man vokte seg.

Nå ber Herren ikke uten videre for alle og enhver. Han gjør imidlertid forskjell på dem han ber for, idet Han sier: *Fader, forlat dem! for de vet ikke hva de gjør.* Med det antydes to slags syndere for oss. Noen vet nemlig at de gjør galt, men gjør det likevel av ren ondskap og av hat til den erkjente sannhet. Det blir en synd til døden, som den kalles i 1 Joh. 5, 16-17, og synd imot den Hellige Ånd, når man vedblir i slike forsettlige synder og ikke vil bekjenne dem, avholde seg fra dem eller søke forlatelse for dem. Slike

syndere forblir ubotferdige, ja forakter og spotter Guds ord, selv om de ikke kan nekte ordet sannhet.

Andre syndere *synder av uvitenhet*. Dette skal du ikke forstå slik: David visste vel at han gjorde galt og syndet mot Gud, da han tok Urias hustru fra ham og lot ham slå ihjel. Men den onde lyst og djevelen drev han så voldsomt at han falt, før han rett tenkte over hva han gjorde. Men straks etter bekjente han det, angret det og ønsket at han aldri hadde gjort det, og begjærte nåde.

Vi bærer alle på slike synder. Vi kan nemlig så lett falle, før vi ventet det. Vi faller også av og til av frykt, som Peter, av og til av u forsiktighet og svakhet og av og til av dumdristighet. Slike synder har Kristus tatt med seg på korset, og for disse ber Han. De er nemlig synder som ikke er imot nåden, fordi man erkjenner og bekjenner dem og ber om nåde for dem. På denne måte ser man at skjøger, mordere og andre uguadelige men-

nesker ofte kommer til nåde, for de erkjenner at de har gjort galt og vil ikke forsvare seg. Slike synder som man bekjenner, har Kristi offer og bønn mellom seg og Gud. Gud vil derfor ikke tilregne sine troende dem. Men hine som med vitende og vilje ikke vil gjøre annet og dessuten forsvarer sine synder, de synder mot den Hellige Ånd og fornekter Guds nåde. For dem ber ikke Kristus her, men for dem som ikke vet hva de gjør, og som faller av frykt og svakhet. Disse skal trøste seg ved dette offer og denne bønn, og vite at deres synder er forlatt dem. Kristus har nemlig her bedt for slike synder, og Han er sannelig bønnhørt. På det skal vi ikke tvile, men trøste og glede oss ved det.

Dette får være nok om Kristi bønn på korset. Ved den viser Han at Han lider for at de syndere som synder av uvitenhet og angrer, skal for den Herre Kristi skyld ha en nådig Gud, som forlater dem deres synder.

Medan han var langt borte

Mest alle i vårt folk kjenner dette frå Lukas 15, serleg om ein mann som hadde to søner. Den yngste av dei sa til faren: Far, lat meg få den del av buet som fell på meg! So skifta han middelen millom dei. Kva fekk han av faren? Vi vil seia det kort: Han fekk barnekåret, ar-

veretten, og det evige liv. Han fekk og med seg det David vitner i Salm. 139. Herre du ransake meg og kjenner meg, anten eg sit, eller eg stend opp, so veit du det, du skyner min tanke langan veg, alle mine veger kjenner du grant. Sjå, Herre, du veit det alt saman. Fer eg opp til

himmel, so er du der, og vil eg ria mi seng i helheimn, sjå der er du og.

Men alt dette sette han smart over styr. Det var andre ting ser vi som fylte hjarta og liv. Mange var dei som vilde hjelpa han med det, og ikkje minst hans eigen vonde natur. For alle som går denne veg, vert det uår og svolt, og det vert å lida nau i dette landet. Dei fleste vil ikkje vera ved det, før det er for seint. Tenk på den rike mann som gjekk inn i det evige tilveret, mitt i festen og gode dagar. Då såg han seg lurt, men han valgte sitt gode her i tida, og måtte tyrsta i evigheten. Men denne yngste son, han begynte å lida naud i nåde-tida. Lengsla etter far, det han hadde forkasta, banka så varleg på hans hjarta. Det vart svar, reaksjon og heimveg.

Det gjekk so seint syntes han. Enda han gjerne vilde møta Far og seja korleis han hadde det. Eg har synda Far, og vil no arbeida for å gjera alt godt att. Kan du som les dette kjenna noko til dette i ditt liv? Du synes og å vera så langt borte i frå det du skulde vera. Det synes háplaust å nå heim til barnekåret – langt borte.

Sjå korleis Fars hjarta er mot dei langt borte. Han går, ja spring han i møte, ynkast inderleg over han. Far veit, du kjem ikkje lenger min son, en å vera sold under synda, og fordømt av syndelivet. I denne ynkellige stilling får den arme forkomne son, kjenna Fars armer.

Fars kysset må vel vera Heilagander som er pantet på det som var os lova. Evangeliet.

Faren sa til tenarane sine: Kor snøgt med ein kledning, den gilda-ste her er, og ha på han, og lat han få ring på fingeren og skor på føtene. Difor, om nokon er i Kristus, so er han ein ny skapning, det gamle er forgjengst, sjå alt er vorte nytt!

Å, kor du må vera fin i denne nye kledning. Ja, uten flekk og lyte. Det var ein annen som arbeidde for det sonen vilde arbeida for, ein annen som døydde for hans syndeskuld og dom. Difor står det skrive om gjødkalven som er slakta, so vil me halda måltid og vera glade. For denne sonen min var død og hev livna oppatt, var bortkommen, og er attfunnen. Er du kjend med dette?

«Han søkte meg i nåde, som gjekk på syndens vei. Han fant meg trett og såret, og bar meg hjem til seg». Fra døden til livet, langt borte og kome nær til ved Jesu blod.

Odd Dyrøy

Guds rettferdighet av tro til tro

Rom. 1, 16-17

I *det*(evangeliet) åpenbarer Guds rettferdighet av tro til tro leser vi i disse versa i Rom. brevet kap. 1.

Du har vel også hatt det sånn, og kanskje har du det sånn nettopp nå, at du synes Gud krever så urimelig mye? Din opplevelse av Gud er at Han krever og krever. Om du er frisk og opplagt, eller om du er trett og sliten, så står Guds krav fast og er alltid like stort. Og alltid *for stort!*

En fryktelig Gud som «tordner» og krever. Han krever rettferdighet av deg, *Guds* rettferdighet, og ikke noe mindre. Dette er den Gud, den som har forkastet Kristi rettferdighet skal stå til regnskap for!

Men det er ikke slik Han har åpenbart seg i evangeliet!

Luther skriver om sin tilværelse som munk, før evangeliets lys gikk opp for han. Så alltid, når det var tale om Guds rettferdighet, så kjente han angsten. For det var jo etter Luthers forståelse da, Guds krav til oss og Hans rettferdige straff over de som ikke strakk til.

Det lengste disse katolikkene kom når det gjaldt Guds nåde, var dette, at når du gjerne *ville* så så Gud på denne gode vilje, og så ga Han nåde. Vi kjenner det jo også igjen fra våre dager! Men for Luther var problemet at han ikke fant noen *god* vilje hos seg selv, men tvertimot så fant han at han hatet

denne Gud som åpenbarte seg i loven. Denne veien er alle kristne kjent på. Så også Luther altså, inn til nettopp dette ordet i fra Romerbrevet, åpent seg for ham, og han fikk se at Guds rettferdighet som Jesus og apostlene forkynte, var ikke hva Gud *krevde* av oss, men tvertimot, han Gud *gav* oss, i Kristus. Og det er noe annet. Noe *helt* annet! Hans krav står ennå fast, men det Han krever av oss i loven, det er det Han har gitt oss i Jesus. Men alene *i Jesus*, er denne rettferdigheten for Gud. Derfor kan ikke noe menneske møte Gud *utenfor* Kristus. En sann kristen er blitt kristen ved, lever ved, og endelig frelses eller forløses ved tro på evangeliet. Og denne tro virkes ved innsikt i, eller ved å få evangeliets innhold åpenbart.

I *det* åpenbarer Guds rettferdighet av tro, og det virker tro. Guds rettferdighet av tro *til* tro!

Og er evangeliet en Guds gave, så er også troen som *kommer av evangeliet*, en Guds gave, og da er altså *hele* frelsen en Guds gave. Evangeliet handler om hva *Gud gjorde til vår frelse uten å spørre oss*. Og nå er det altså gjort!

Evangeliet forteller ikke noe om hva vi skal gjøre for å bli frelst, men om hva Gud har gjort. Evangeliet er «ordet om korset», og det er vår *Herres* vitnesbyrd, står det (2.

Tim. 1,8). Evangeliet: At Kristus døde for våre synder etter skriften, at Han ble begravet, og at Han oppsto på den tredje dag etter skriftene. Og dette var alt for vår skyld og i vårt sted.

Også i det profetiske ord er det forutsagt at vi skal rettferdiggjøres og leve ved tro. Bl.a. Hab. 2,4. «Den rettferdige ved tro skal han leve».

Og troen igjen er ingen prestasjon (gjerning) fra vår side, men en Guds gave (Ef. 2,8). Den er altså noe Gud gir oss, ved sitt ord og sin Ånd, og ikke noe vi gir Han!

Nå er det de som synes dette er for «lettvint» og røper ved det at de ikke har fått se sant på seg selv. Men når Guds ord taler om det naturlige menneske så taler det om *de døde*. Ef. 2,1. Men dette anstøt i oss imot evangeliet går tilbake til syndefallet, hvor mennesket falt for djevelens løfte: *Dere skal bli som Gud*. Og dette viser seg igjen i dette at vi vil ikke være *helt* fortapte.

Den som tror på Sønnen har evig liv, vitner skriften. Hele frelsen, dette å komme til evig liv, består i å se Sønnen og tro på Ham. Joh. 6, 40. Den rettferdige ved tro skal han leve. Men ikke ved en hvilken som helst tro, men ved tro på den Guds rettferdighet som åpenbares i evangeliet.

Enten holder du deg helt og fullt til Guds rettferdighet av tro, og da er du blant dem som tjener Gud i Hans Ånd og ikke setter lit til kjød, det er de sanne omskårne på hjer-

tet, sier Paulus. Guds Israel! Abrahams Barn! Eller så holder du deg helt og fullt til din egen rettferdighet av gjerninger, og da forkaster du i virkeligheten Guds rettferdighet. Her er et enten eller og ikke et både og. Disse to ting lar seg ikke blande!

Da blir spørsmålet: Regner du med deg selv, din egen gjerning, vilje, innsats, forstand og evne i frelsens sak? Da holder du deg ikke til Guds rettferdighet av tro. Og Guds ord sier jo; den rettferdige *ved tro* skal han leve! Da blir det denne alvorlige overskriften over deg: Den urettferdige ved sine gjerninger, eller rettere sagt, sin gjerning, nemlig vantroen, skal han dø! For du satte dine gjerninger i Guds rettferdighets sted. Du satte den Hellige Gud og Hans tale til sides, og deg selv i Hans sted. Og hør hva Gal. 3,11 sier: Og at ingen blir rettferdiggjort for Gud ved loven (dvs. ved «gode» gjerninger), *er åpenbart* for: Den rettferdige ved tro skal han leve!

Det ene utelukker altså det andre. Og den som ikke står rettferdig for Gud han er tapt. Så denne rettferdighet for Gud, må vi ha og. Her er kun to veier og en av dem er du på! Den ene er altså Jesus til Guds herlighet, en banet og ryddet vei, og den andre er egne gjerningers vei til den evige fortapelse, for ikke noe menneske vil noen gang kunne stå for Gud ved hva det er, *i seg selv!*

Snart er den veien vi går på til

endes for oss alle, og målet er nådd. Hvor skal det ende? Hva er målet for den veien du vandrer på? Vet du det?

Guds ord sier: Bøi eders øre hit og kom til meg! Hør! så skal eders sjel leve. Es. 55,3. Hva skal du høre? «For så har Gud elsket verden (deg) at Han gav sin Sønn den enbårne. Joh. 3, 16.

Han skammet seg ikke ved evangeliet Paulus, for *det* var en Guds kraft til frelse, og det er det ennå idag! Og *bare* det!

David ber i salme 139: «Ransk meg Gud, og kjenn mitt hjerte! Prøv meg og kjenn mine mangehånde tanker, og se om jeg er på fortapelsens vei, og led meg på evighetens vei!»

Og nå vet du hva som er fortapelsens vei, og du vet hva, eller rettere sagt hvem, som er evighetens vei.

Du skulle ikke unne deg ro før du visste hvilken av disse veiene du er på! Er det Jesus som er mitt eneste håp? En strever og bygger på sin frelse og går tapt. En annen sitter ved Jesu føtter og blir frelst. For det kommer dypest sett, ikke an på gjort eller ikke gjort, men på ditt forhold til Sønnen. Det Guds lam som bærer verdens synd! «Den som har Sønnen, han har livet; den som ikke har Guds Sønn, han har ikke livet. 1 Joh. 5,12. Her går det store skillet, i tiden og i evigheten!

Einar Kristoffersen

Den som ikkje er med meg, han er imot meg, og den som ikkje sankar med meg, han spreider

(Matt. 12,30)

Menneske sitt forhold til Jesus, er avgjerande for vår lagnad her i tida og i æva, for livet me lever her på jorda og kvar me skal tilbringa livet etter døden, anten i himmelen hjå Jesus eller i fortapinga saman med djevelen og englane hans. Om dette talar Guds ord klart, både gjennom profetane og gjennom Jesus. Her finst ikkje noko kompromiss, ikkje noko både og, ingen millom-tilstand, det er anten eller. *Den som ikkje er med meg, han er imot meg*, og den som ikkje sankar med meg, han spreider, er Jesus sine klare og utvetydige ord.

Og i vers 33 seier han vidare: «Anten lyt de seja: Treet er godt, og frukta på det er god, eller og: Treet er läkt, og frukta på det er lakk. For på frukta kjenner ein treet.» Og i Matt. 7, 13-f. seier Jesus: Gakk inn gjennom den tronge porten! For vid er den proten, og breid er den vegen som fører til fortaping, og mange er dei som gjeng inn der. Men trong er den porten, og smal er den vegen som fører til livet, og få er dei som *finn han..* Ta dykk i vare for dei falske profetane! Dei kjem til dykk i saueham, men innvertes er dei grådige

ulvar. På fruktene deira skal de kjenna dei; kan ein hausta druvor av klunger eller fikor av tistlar? Soleis ber alle gode tre god frukt, men låke tre ber vond frukt. Eit godt tre kan ikkje bera vond frukt, og eit låkt tre kan ikkje bera god frukt. Men kvart tre som ikkje ber god frukt, vert hogge ned og kasta på elden. - so skal de då kjenna dei på fruktene».

Slik talar Gud, slik talte Jesus, men slik tenkjer og lever ikkje menneske av naturen, så lenge dei ikkje er fødd av Gud. Mange tenkjer og trur at når eg gjer så godt eg kan, så har me ein nådig Gud som gjer resten, det eg ikkje maktar, og Gud er ein kjærleg Gud som ikkje vil forkasta ein slik. Andre meiner at om eg er religiøs og går til kyrkje og av og til til bedehuset, for å høyra Guds ord, gjer gode gjerningar og lever eit kristeleg liv i det ytre, så vil Gud anerkjenna meg som sin. Andre trøstar seg til at eg er døypt, lever som ein kristen i det ytre, er med og gir til humanitere formål, er med i misjonen og gir og arbeider for Guds sak, og trøstar seg med at alle er me Guds barn ved det Jesus gjorde for oss, utan å leva i eit indre hjarteliv i trua på Jesus.

Dette, og mykje anna av same slag, er sjølbedrag, og vil føra inn i ei evig fortaping, for det står skrive: «For så mange som held seg til lovgjerningar, dei er under forbanning» (Galt. 3,10). Men nå som trua er komen, er me ikkje lenger under tuktemeisteren (Lova), for alle som trur på Jesus Kristus er Guds

barn ved trua på han. Her er ingen forskjel på jøde og hedning, på træl eller fri mann, på mann eller kvinna, for alle er ein i Kristus. Høyrer de Kristus til, så er de og Abrahams ætt, arvinger etter lovnaden. Her er me anten under lova, og tener lova og synda, og synda si løn er døden. Eller så er me frikjøpte frå synda og lova og forbanninga ved trua på Jesus og hans stedfortredande verk for oss på krossen, og står i nåde hjå Gud. «Sidan me er rettferdigjorde av trua, har me fred med Gud ved vår Herre Jesus Kristus, som me ved trua og hev tilgjenge ved til denne nåden som me stend i, og me rosar oss av von om Guds herlegdom». (Rom. 5, 1-2). Her er det også anten eller, ikkje både og. Anten lever du under lova, eller står du i nåde hjå Gud ved trua på Jesus. Lever du under lova er du bunden til deg sjølv, krinsar om det du er og gjer, og det Guds ord seier du burde og skulle vera. Står du i nåde hjå Gud og lever i syndsforlatinga sitt rike, er det Jesus du hev funne som din redningsmann og frelsar, han er ditt liv og din fred, ditt håp og dit trøst og glede.

Her trur eg mange går og stirr i våre kristenflokkar. Dei trur på Jesus og veit at han åleine er vår frelsar, men i hjarta er dei bundne av lova, stirr med seg sjølv utan å finna kvile. Det er så mykje som manglar hjå meg, før eg kan tru og kvila i at eg er eit Guds barn. Kanskje ei hending frå gamal tid kan hjelpa deg, som eg høyrdde fortalt av ein eldre truande. Ein kveld

skulle to mann i Norheimsund ro over sundet frå Sandven-nausta til Tolo sida. Dei hadde drukke, så dei var nokså nedsette i tanke og syn, men dei kom seg då ombord i båten og fekk årane på plass. Så rodde dei, rodde og rodde, til ein syntest det var lenger over sundet enn vanleg. Då oppdaga dei at dei hadde gløymt å løysa tampen i land, så dei låg ennå ved Sandven-landet, og hadde blitt der om dei rodde heile livet. Slik er det med dei som enno manglar så mykje, før dei kan tru dei er Guds barn, dei har ikkje kutta banda til lova og seg sjølv. Tenk om du kunne få sjå at *du manglar alt!* Då vil du og få sjå at *Gud hev gjeve deg alt* i Kristus Jesus din frelsar og forsonar.

Den som hev gjerningar, honom vert *løna ikkje tilrekna av nåde*, men etter *skylnad (forteneste)*; den derimot som ikkje hev gjerningar, men trur på han som rettferdigjør den ugudlege, honom vert trua hans rekna til rettferd (Rom.4) For lova har ingenting med trua å gjera! (Galat. 3,12).

Ingen kan tena two herrar, seier Jesus, for anten vil han *hata den eine og halda av den andre*, eller *halda seg til den eine og vanvyrda hin*. De kan *ikkje tena både Gud og Mammon*. Der skatten din er, der vil hjarta ditt og vera. (Matt. 6, 19-24).

Mammon står her som fellesnemnar for jordisk rikdom, som gull, pengar, høg levestandard og alle dei ting som er å få for pengar, vidare for ein høg possisjon i samfunnet, æra og eit kjent og stort

namn osv. Har Mammon innteke hjarta ditt, verda sin store avgud, då vil du halda deg til han, og vanvyrda Jesus og dei skattar han hev vunne deg, du vil elskar verda og dei ting som er i verda, kjøtslyst, øyenslyst og storlete i livnad, og hata Jesus og ordet om krossen, der Jesus døydde for dine synder og sto opp til di frelse og rettferdigjering. Kom ihug at verda sine rikdomar er alle forgjengelege, og om kortare eller lengere tid må du forlata alt, og når du ligg på ditt siste er du ein dåre, seier Jesus. Høyr på ropet om meir lønn, høgaré levastandard og større kjøpekrift, trugsål om streik, streik og kortare arbeidstid, missnøye og krav om likestiling og frigjering for å realisera seg sjølv.

Den som let kjøtet råda, trår etter det som høyrer kjøtet til, men den som let Anden råda, trår etter det som høyrer Anden til. For det som kjøtet trår etter, er død, men det som Anden trår etter er liv og fred, avdi det som kjøtet trår etter er fiendskap mot Gud- for det vil ikkje lyda Guds lov, kan det heller ikkje- og *dei som er i kjøtet kan ikkje tekjast Gud*. Berre den som trur på Kristus, og Kristus bur ved trua i hjarta, og hev fenge den Heilage Ande til pant i hjarta, og ikkje lever etter kjøtet men etter Anden, er Guds barn. (Les Rom. 8, 1-14).

Anten lever me som eit *vantru menneske*, som lever etter lysta, kjøtet og tankane, og etter verda og tida si Ånd, og dei skal døy. Det viser seg ved at dei gjer synd, og er synda sin træl, sjølv om du seier du

er og ferdast i ljoset. Dersom me seier at me hev samfunn med Jesus, og ferdast i myrkret, og gjer mørkere sine gjerningar, so lyg me og gjer ikkje sanninga. Dersom me seier at me ikkje har synd, so dårar me oss sjølve og sanninga er ikkje i oss. Eller så *lever me i ljoset, i trua på Jesus* og i *samfunn med han*, og då ferdast me i ljoset liksom han er i ljoset, og har samfunn med dei som lever i trua på Jesus, og *Jesus, hans Sons blod reinsar oss frå all synd*. (1. Johs. brev 1. kap.) Det finst ikkje samfunn millom ljós og myrker, millom truannde og vantru menneske, millom menneske som vil vera Guds barn, men lever i synd og mot Guds klare ord, som f.eks. i lauslivnad i papirlause ekteskap, eller som mordar av barn i mors liv, eller annen synd i det skjulte. Det går heller ikkje an å leva som ein kristen i Kyrkje eller bedehus og i lag med dei truande, men leva som ein verdsleg i kvarvarden og saman med verda og i verdsleg lag. Heller ikkje går det å vera med i sjalevinnararbeid, utan å vera fødd på nytt, med eit hjarta som ikkje kjenner Jesus og løyndomen i evangeliet. Jesu ord står fast: *Den som ikkje er med meg, han er imot meg, og dem som ikkje sankar med meg, han spreider.* Elskar du Jesus, så elskar du Guds ord, då el-

skar du ordet om krossen, ordet om lambet, ordet om Kristi blod som reinsar oss frå all synd, og då elskar du dei Guds folk, den vesle flokken som samlast om ordet, vitnemålet og nådemidlane. Synest du der er tomt og turt, så der held du deg borte, då treng du å omvenda deg. Jesus har sett fram for oss ei opna dør då han leid døden for oss på Golgata: *Nådestolen i trua.* Der finn du nåde og får miskunn, ved erkjenning og tru på Jesus og hans frelseverk.

«For endå er det berre så stutt ei stund, so kjem han som koma skal, og han skal ikkje drygja; men den rettferdige, ved tru skal han leva, og dersom han dreg seg undan, so hev mi sjel ikkje hugnad i han. Men me er ikkje av dei som dreg seg undan til fortaping, men av dei som trur til frelsa for sjela». (Hebr. 10, 37-39).

Kjære ven, eg har eit ord frå Jesus til deg personleg, kven du så er og kva du har gjort: «*Kom til meg! så skal du finna frelse og kvile for sjela!*» og reinsing frå alle dine synader ved Jesu offer og blod som han gav for verda.

Amund Lid